

Universul meu

REVISTA LICEULUI TEHNOLOGIC SOMEȘ DEJ

Serie Nouă

Nr. 4

Apariție semestrială

Primăvară/Vară 2024

-
- **Întinde mâna, vreau să mă cunoști!**
 - **O carieră de succes**
 - **Erasmus-Grecia 2024**
 - **Citiți cu atenție prospectul...**
 - **Sociabilitatea și rolul său adaptativ**

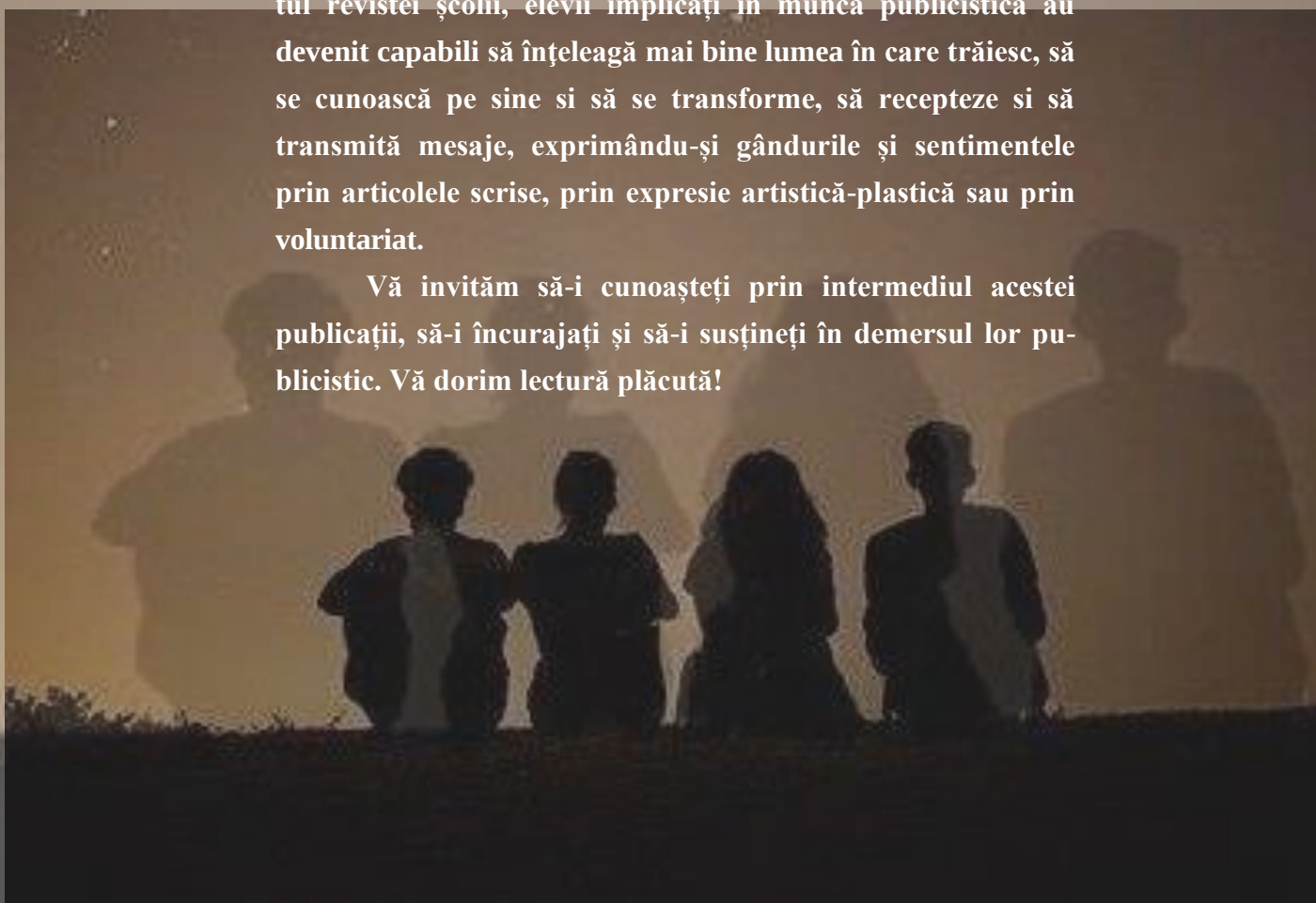
EDITORIAL

4atru este un număr al existenței, este o cifră care conectează mintea și inima și le aduce în armonie. Cifra patru simbolizează siguranța, nevoia de stabilitate a familiei și a comunității, încrederea în valori și principii puternice. Numărul patru al revistei „Universul meu”, își propune să preia ceva din energia și echilibrul cifrei patru, să ne prezinte articole interesante și creații literare originale, imagini echilibrate și armonioase, evenimente din viața școlii petrecute în perioada lunilor de primăvară și vară ale anului 2024.

O nouă călătorie fascinantă tocmai începe, așadar plini de curiozitate și dorință de cunoaștere să pătrundem în universul comunității școlare a Liceului Tehnologic „Someș” Dej. Veți afla despre proiecte de voluntariat, despre activitățile diverse și complexe din timpul mobilității Erasmus, veți fi învățuiți de limbajul satiric al eseurilor inspirate din realitățile vieții noastre de zi cu zi.

Pe parcursul celor doi ani de când am demarat proiectul revistei școlii, elevii implicați în munca publicistică au devenit capabili să înțeleagă mai bine lumea în care trăiesc, să se cunoască pe sine și să se transforme, să recepteze și să transmită mesaje, exprimându-și gândurile și sentimentele prin articolele scrise, prin expresie artistică-plastică sau prin voluntariat.

Vă invităm să-i cunoașteți prin intermediul acestei publicații, să-i încurajați și să-i susțineți în demersul lor publicistic. Vă dorim lectură plăcută!

„Întinde mâna, vreau să mă cunoști !”

Prof. Alice Solomean

Grupul de voluntari Impact din cadrul Liceului Tehnologic Someș a finalizat proiectul "Întinde mâna, vreau să mă cunoști !" Acest proiect s-a derulat în perioada martie-iunie 2024, în parteneriat cu Liceul Tehnologic Special din Dej.

Ideea de parteneriat și ideea acestui proiect s-a născut în urmă cu câțiva ani, în urma relației strânse pe care o avem cu aceasta instituție, prin elevii care finalizează ciclul gimnazial la Liceul Tehnologic Special Dej și aleg să își continue studiile la liceul nostru, cu precădere la clasele de învățământ profesional. Colaborarea dintre elevii celor două școli a fost o activitate organizată, susținută, constientă, direcționată spre problemele educative ale tinerei generații.

Scopul acestui proiect a fost acela de a sensibiliza elevii, profesorii din unitățile de învățământ și implicit comunitatea cu privire la cooperarea și colaborarea educațională, integrarea în comunitate a copiilor cu CES sau defavorizați social, plecându-se de la premisa că fiecare copil/ tânăr este unic, valoros și trebuie sprijinit și încurajat să își găsească un loc între ceilalți membri ai societății, scoțând în evidență și valorificând calitățile și abilitățile fiecăruia prin munca în echipă și comunicare.

Un alt aspect urmărit a constat în reducerea marginalizării copiilor cu CES, cu dificultăți de învățare, precum și schimbarea mentalităților și atitudinii elevilor, cadrelor didactice față de aceștia, cât și mijlocirea de către elevii din școala de masă a unei mai bune integrări sociale a elevilor cu CES prin implicare directă în formarea autonomiei personale a acestora.

Fiecare parte implicată în proiect a contribuit la buna desfășurare a activităților proiectului. Acestea au fost multiple și au constat în principal în ateliere de lucru, unde elevii și profesorii au realizat o serie de activități: activități de cunoaștere și socializare, jocuri interactive, confecționare de obiecte decorative, activități ecologice, în aer liber, activități culinare.

Cunoașterea diferitelor aspecte ale vieții, socializarea, stabilirea de relații de prietenie și colegialitate, între elevii celor două școli au fost argumente care au susținut acest proiect. În cadrul întâlnirilor, elevii au socializat și și-au exprimat gândurile și sentimentele prin comunicare verbală și joc indiferent de vârstă, sex, dizabilitate, rasă, etnie, origine, religie sau statut economic.

Elevii implicați în proiect au devenit capabili să înțeleagă lumea în care trăiesc și să o transforme, să se cunoască pe sine și să se transforme, să recepteze și să transmită mesaje, exprimându-și gândurile și sentimentele prin comunicare verbală, joc sau prin diferite ateliere.

Ideea de parteneriat între cele două școli a fost una benefică pentru ambele instituții, elevii noștri au avut ocazia să socializeze, să lucreze și să ia decizii împreună, toate activitățile fiind organizate pe grupe mixte de elevi, din ambele școli, fete și băieți, de vârste diferite, etnii diferite și din categorii sociale diferite.

Voluntarii dăruiesc, voluntarii învață, voluntarii experimentează, voluntarii lucrează în echipă. Prin implicarea în activitățile de voluntariat s-a dezvoltat empatia, sensibilitatea sufletească, dăruirea, atenția la nevoile celor din jurul nostru.

Fiecare copil este unic, are valoare inestimabilă, capacități și diferite posibilități de dezvoltare. Recunoașterea particularităților fiecărui copil impune răbdare, dragoste și ne obligă, în egală măsură, să oferim oportunități de dezvoltare într-un mediu stimulativ și afectiv.

În concluzie, implicarea în activitățile de voluntariat va dezvolta celor implicați abilități și competențe sociale, cum ar fi spiritul civic, solidaritatea și toleranța, încrederea în sine și în ceilalți. Mulțumim Fundației „Noi Orizonturi” pentru finanțarea proiectelor câștigate la Competiția CAMPIONII PLANETEI 2023-2024.

ERASMUS GRECIA 2024

Nagy Stefan, Andacs Alex, Tăușan Ionuț ,clasa a XI-a A

Aceasta „experiență Erasmus” a început cu urcarea noastră la Dej, într-un autocar, spre orașul Paralia Katerini din Grecia, un drum de 1145 km (adică aproximativ 13-14 ore de mers pe șosele Europei de Sud-Est). Primul popas a fost cel de pe autostrada Turda –Sebeș (A10), unde ne-am luat un ultim rămas bun de la județul Cluj și ardelenii noștri harnici.

Am coborât apoi pe Valea Oltului, cu frumoasele ei ținuturi muntoase, de unde am demarat în viteză pe autostrada A1, spre Bolintin-Deal și București. În capitala țării, un oraș viu cu o istorie bogată, ni s-a alăturat un ghid, care ne-a acompaniat până în Grecia. Sosirea la vama Giurgiu a fost un moment de emoție și bucurie, deoarece pentru majoritatea dintre noi, a fost prima dată când am părăsit teritoriul României.

Bulgaria, „țara trandafirilor”, ne-a întâmpinat pe „podul Prieteniei” seara și cât ai clipi din ochi am traversat cu bine ruta alocată călătoriei pe teritoriul bulgăresc. Ajungând în Grecia am intrat pe autostrada A25 spre E75 Katerini și a doua zi, în jurul orei 12-13, am ajuns la destinație. Aici am fost așteptați cu brațele deschise de echipa „Trump Travel” și personalul Hotelului „Akti Muson”, unde am fost găzduiți pe perioada mobilității.

În aceste trei săptămâni, cu program bogat și diversificat, am vizitat obiective turistice etalon ale Greciei: muntele Olimp, cascada Edessa, Băile Termale Pozar, Marele Meteor, Salonic, Kate-rini, mănăstirile Sfântul Dionisie, Sfântul Efrem

Sirul. Activitatea principală de îmbunătățire a competențelor profesionale la stagiul în domeniul comerț, alimentație publică și mecanică a fost făcută la diverși agenți din cadrul proiectului. Astfel, elevii de la profilul tehnician în achiziții și contractări s-au pregătit la depozitul de alimente „Troffo Express”, cei de la organizator marketing la Hotel „Akti Musson” și cei de la tehnician transporturi la „Litothoro’s Auto Service”. În acest timp am avut și workshopuri aproape în fiecare zi, unde am învățat alfabetul grec, zeii și zeițele Greciei Antice, am învățat să facem facturi online în programe de contabilitate și să lucrăm în echipă. A fost o experiență de neuitat, unde cu toții am învățat să fim mai uniți și să ne fim alături la nevoie.

Cum a fost în mobilitatea Erasmus+?

Prof. Flavia Dorina Rus

Sâmbătă, 30 martie 2024, nu cu puține emoții în bagajele de voiaj, ne-am îmbarcat în autocarul care urma să ne ducă la destinație – Paralia Katerini, Grecia.

A fost o călătorie plină de entuziasm, cu gânduri, așteptări și dorința de a avea o experiență reușită. Ajunși la destinație am fost primiți cu căldură și prietenie de parcă ne cunoștem de ani buni. Și pentru că mobilitatea are tema ”Stagii de practică- Formarea elevilor VET”, elevii au fost repartizați la următorii agenți economici: Restaurantul Hotelului Akti Musson, Firma de distribuție a produselor Trofo Express, Service-ul auto Sinergia Metaxas &SIA EE din Katerini respectiv Paralia Katerini. Programul de lucru a fost propus, organizat și însușit de partener, PRO EUROPEAN EDUCATION M.I.K.E. care are o puternică componentă VET.

Pe perioada efectuării stagiului de practică în restaurant, la firma de distribuție și la service, elevii au dobândit experiența practică referitoare la munca prestată, au executat sarcini profesionale într-un mediu de muncă real și au dobândit competențe transversale (echipament, organizarea muncii, relaționarea cu alte persoane, etc.), pe care cu greu le-ar putea dobândi în altă parte decât în cadrul efectuării unui stagiu de practică la un loc de muncă real.

Partenerii greci au apreciat seriozitatea și responsabilitatea, pe care o manifestă elevii noștri în rezolvarea sarcinilor de lucru. La terminarea programului de lucru din ultima zi din săptămână a avut loc reuniunea grupului de participanți în scopul monitorizării modului, în care aceștia au completat caietele de practică pentru zilele de stagiu, discuții și analize ale activităților derulate pe parcursul săptămânilor de practică.

Stagiul de pregătire practică s-a derulat conform cu angajamentele luate de partenerii implicați în proiect, activitățile și sarcinile de lucru primite de participanți asigură dezvoltarea competențelor profesionale prevăzute în Programul de formare al proiectului și de Standardul de pregătire profesională.

De asemenea pregătirea lingvistică și cea culturală s-au desfășurat conform înțelegerilor prevăzute în proiect și permit dezvoltarea competențelor personale, formarea de deprinderi de comportament și de viață independentă.

Legat de activitățile recreative, acestea au fost de neuitat. Am vizitat locuri legendare precum "Cascada lui Zeus" în Muntele Olimp, misterioasele mănăstiri "suspendate" de la METEORA, mărturii ale jertfei și sfințeniei unor monahi cu dragoste de Dumnezeu, create parcă spre a fi mai aproape de cer, de raiul divin. Am vizitat băile termale de la "Pozar", cu o apă puternic mineralizată de o culoare alb-verzui, situate lângă un râu cu pietre albe, într-o pădure. Toate minunate, lăsând în mintea și în inimile noastre clipe de neuitat, încununând experiența pe care am avut-o. Mulțumim partenerilor de proiect pentru șansa de a participa în mobilitatea ERASMUS+!

Coafuri FANTEZIE

*Clasa a IX-B specializarea Coafor Stilist
Îndrumător: prof. Schmotzer Viorica*

Coafurile fantezie (în care trebuie să pui multă imaginație) se pot purta la o petrecere costumată, la nunți, dar, mai presus de toate, acest stil este pentru prezentările de modă, unde este important să atragi atenția publicului. Posibilitatea schimbării formei naturale a părului se datorează unei serii de proprietăți, pe care le are fibra capilară și care ne permit să creăm diverse forme, volume și onduleuri. Pentru participarea la anumite ocazii se pot atașa agrafe, pene, accesorii florale, spray cu sclipici sau extensii colorate ce vor completa look-ul fantastic.

Pașii necesari în realizarea coafurii sunt:

Delimitarea secțiunilor de lucru;

Realizarea buclor cu ajutorul ondulatorului, placa de întins părul;

Realizarea tapajului pentru volum pe partea de calotă;

Construirea cocului prin imaginația fiecărui lucrător;

Finisarea coafurii folosind produse styling.

La realizarea coafurilor din imaginile alăturate au lucrat echipe de eleve formate după cum urmează:

A) Lucrător Pîglișan Roxana / Manechin Pop Melania.

B) Lucrător Szakacs Alexandra / Manechin Todoruț Paula

C) Lucrător Cristurean Tamara Denisa / Manechin: Olivia Șeitoar

D) Lucrător Mureșan Naomi / Manechin Ramirez Ainhoa

E) Lucrător Chiorean Carmen / Manechin Roman Simida

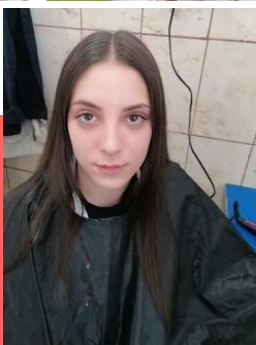
Elevii clasei a IX-B, cu specializarea Coafor-Stilist, au participat primăvara aceasta, în cadrul Proiectului „Îndemânare și talent în estetică”, concurs interjudețean, secțiunea coafură fantezie, la Colegiul Tehnic Victor Ungureanu Câmpia Turzii și au obținut frumoase premii pentru lucrările prezentate. Premiul II a fost acordat elevei Cristurean Tamara Denisa, iar elevele Pîglișan Roxana, Szakacs Alexandra, Mureșan Naomi și Chiorean Carmen au obținut diplome de participare.

În cadrul săptămânii „Scoala verde” s-a desfășurat în cabinetul de estetică, în parteneriat cu elevii Liceului Tehnologic Special Dej, o activitate având tema „coafuri și machiaje”. Îndrumătorul acestei activități a fost maistru instructor Viorica Schmotzer, care a coordonat elevii în realizarea unui machiaj de zi. Tinerii din cele două școli s-au simțit bine împreună, iar elevii de la Liceul Tehnologic Special au dobândit abilități de îndemânare la spălătul părului, uscarea și folosirea produselor de styling și machiaj.

A)

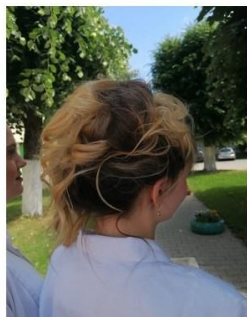
B)

C)

D)

E)

Încă din Antichitate, artiștii au reprezentat gura, zâmbetul, dantura pentru a ilustra tinerețea, sănătatea și frumusețea. Sculpturile grecești clasice, cum ar fi cele ale lui Phidias, prezintă figuri umane cu zâmbete strălucitoare și dinți albi. În Egiptul antic, mumiile regilor erau adesea înfășurate cu dantură perfectă pentru a reflecta idealurile de frumusețe și sănătate ale epocii respective.

Au existat multe teorii cu privire la motivul pentru care acest zâmbet foarte distinct a fost surprins în sculptura arhaică. Unii istorici ai artei au sugerat ideea că a fost o modalitate plastică de a indica faptul că persoana este în viață (zâmbetul înfățișează „efervescenta vieții”) sau de a exprima o stare de bine și de sănătate.

O altă direcție de interpretare este că „zâmbetul arhaic” al statuiilor grecești din secolele al VI –lea – al IV-lea î.Chr., a apărut odată cu dificultățile tehnice, pe care sculptorii timpurii le-au întâmpinat în încercarea de a potrivi o gură curbă pe forma de bloc a capetelor kouroi (statui de tineri atleți) sau de korai (statui de tinere stând în picioare îmbrăcate cu rochii drapate). Aceste statui, uneori sculptate la scara corpului uman sau chiar mai mari, împodobeau templele, palatele, termele și piețele orașelor Greciei antice.

Tot în Europa, dar mai la vest, peste mai bine de 20 de secole, în perioada Renașterii europene, arta a devenit un mijloc important de a ilustra statutul social și educația, iar zâmbetul și dinții frumoși ai personajelor erau un simbol al rafinamentului și culturii. Picturile celebre ale lui Leonardo da Vinci, cum ar fi „La Bella Principessa” și „Mona Lisa”, prezintă câte un zâmbet misterios și subtil, plin de semnificații ascunse.

Zâmbetul enigmatic din picturile lui Da Vinci a stârnit teorii și dezbateri nenumărate. Unele teorii ale artei susțin că pictorul a creat o iluzie optică care permite zâmbetului să pară diferit, în funcție de unghiul din care este privit. În ochii altor cercetători zâmbetul sugerează că expresia chipului Giocondei ar putea reflecta emoțiile personale ale artistului în acel moment sau ale modelului său.

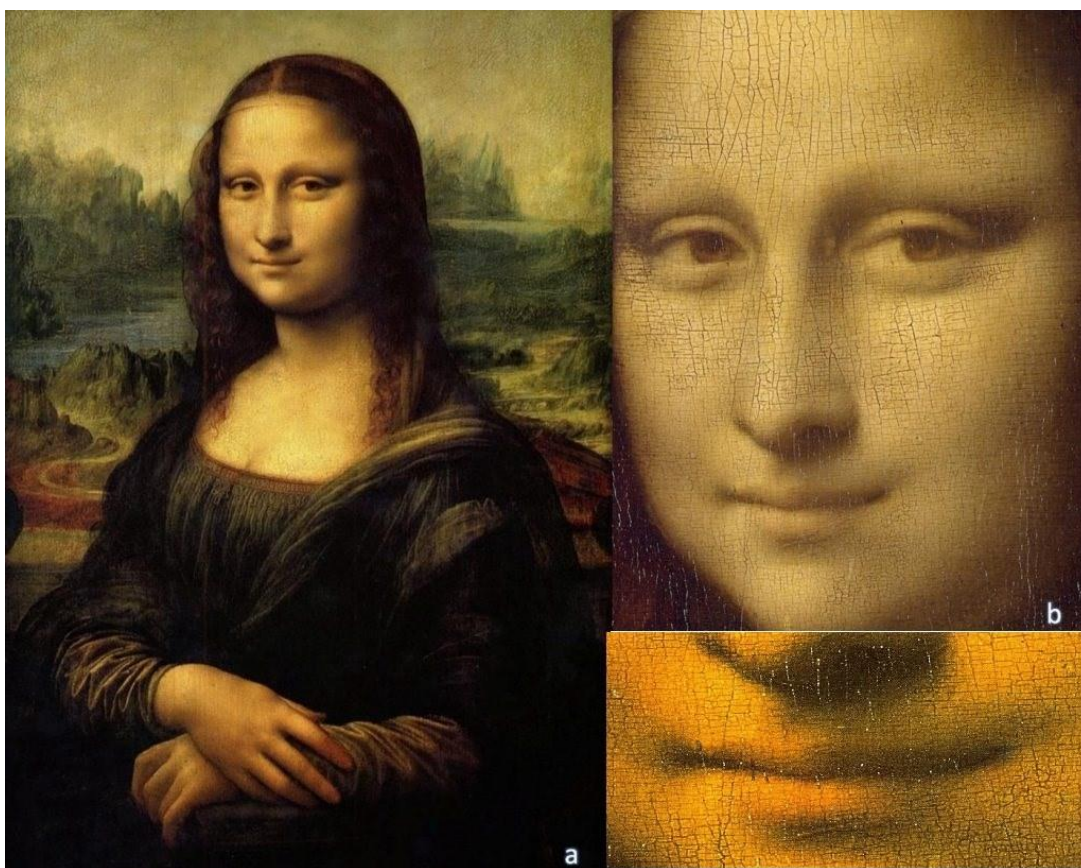
*Kouros din Tenea, cca. 560 î.Chr.,
Glyptoteca Munchen, Germania*

În anul 2005, un grup de cercetători germani a susținut că formula zâmbetului mult discutat e următoarea: 83% fericire, 9% dispreț, 6% frică, 2% mânie, mai puțin de 1% neutralitate și 0% surprindere, scriu Iulia Statica și Sorin Oane într-un articol publicat în revista *Historia*. Nu putem ști cu siguranță acest lucru, dar un lucru este cert: zâmbetul are efect asupra creierului persoanei care zâmbește chiar și atunci când nu este autentic, eliberând o serie de endofine în creier.

Zâmbetul reduce stresul și provoacă o mulțime de sentimente plăcute. Eliberarea de endofine poate fi stimulată pur și simplu prin imitarea mișcărilor musculare ale unui zâmbet. Prin reducerea stresului sunt reduse și riscurile de boli cardiovasculare, îmbunătățind imunitatea. Zâmbetul nostru provoacă o reacție instinctivă de zâmbet la alții, în multe cazuri oferind acelora cu care te întâlnești aceleași beneficii.

Un zâmbet este cel mai bun salut, cea mai bună carte de vizită a unei persoane. Un zâmbet deschide ușile și inimile, luminează fețele și poate transmite bucurie, fericire, inteligență, ironie, dragoste, sinceritate și mister. Un zâmbet este ”o lume întreagă”, o expresie facială cunoscut deja de marii artiști ai antichității grecești sau de pictorii renascentiști.

„Zâmbește!” este un îndemn, pe care îl auzim des când realizăm o poză, un selfie. Este o acțiune de câteva secunde și suntem surprinși în imagine, fericiți. Persoanele zâmbitoare ne transmit o stare de bine și fericire. Vă invităm să zâmbiți alături de noi, să fiți optimiști și plini de entuziasm, deschiși întotdeauna la frumusețea și măreția vieții.

Mona Lisa, Leonardo da Vinci, cca 1507, Muzeul Luvru, Paris

O carieră de succes

În perioada februarie-mai a anului școlar 2023-2024, în contextul activităților de orientare școlară și profesională a elevilor, la Liceul Tehnologic Someș Dej, s-a derulat programul *O carieră de succes-orientare școlară și profesională pentru clasele a XI-a și a XII-a*. Suportul teoretic și planul activităților incluse a fost oferit de către Inspectoratul Școlar Județean Cluj și Centrul Județean de Resurse și Asistență Psihopedagogică Cluj. Scopul programului a fost acela de a dezvolta competențele necesare elevilor, pentru managementul propriei cariere.

Reușita școlară și profesională sunt deopotrivă obiective și factori motivaționali, atât pentru elevi și părinți, cât și pentru profesori. În ceea ce îi privește pe profesori, nimic nu le poate da un mai mare sentiment de împlinire profesională, decât succesele elevilor, pe care îi îndrumă. De aceea, diriginții claselor a XI-a și a XII-a, împreună cu profesorul consilier, au desfășurat o serie de ore tematice împreună cu elevii, pentru a-i încuraja pe aceștia să își descopere abilitățile, valorile și aspirațiile profesionale. Cu acest prilej, elevii au parcurs activități de explorare a propriilor calități, aptitudini și interese, precum și lecții de informare pe diverse teme. Unele dintre cele mai relevante au fost acelea legate de oferta educațională a instituțiilor de învățământ superior din județul Cluj, precum și de instituțiile și platformele online care mediază cererile și ofertele de angajare.

Totodată, s-a pus accent pe caracterul aplicativ al cunoștințelor dobândite, prin discutarea și elaborarea unor CV-uri și a unor scrisori de intenție. Prin intermediul suportului teoretic pus la dispoziție în cadrul programului, elevii au putut analiza diferite modalități de prezentare la un interviu de angajare, ce presupune acest demers, precum și situațiile problematice, care pot apărea pe parcurs.

Trebuie subliniat faptul că orele dedicate activităților de autocunoaștere și intercu-noaștere au fost întâmpinate cu mult entuzi-asm de către elevi. Fiecare dintre ei a avut ocazia să reflecteze asupra felului, în care se vede pe sine și să compare această imagine cu perspectiva colegilor asupra acelorași aspecte, legate de personalitatea sa. Totodată, elevii au conștientizat faptul că o bună concordanță între aptitudinile, aspirațiile și valorile unei per-soane și traseul profesional, pe care aceasta îl alege, este o condiție fundamentală a reușitei școlare și profesionale.

Pentru a beneficia de exemple concre-te de reușită în carieră, elevii claselor a XII-a au avut ocazia să întâlnească reprezentanți ai unităților militare din Dej, care le-au prezentat acestora aspectele cele mai importante ale ca-rierii militare. În urma discuțiilor purtate, ele-vii au aflat lucruri noi și interesante, care i-au făcut pe mulți dintre ei să ia în calcul opțiunea unei cariere în acest domeniu.

O carieră de succes s-a dovedit a fi, ca în fiecare an, un program deosebit de util elevilor din anii terminali, atât prin calitatea informațiilor oferite, cât și prin caracterul practic, aplicativ, al acestora. Cu siguranță, multe dintre activitățile propuse vor fi reluate și în anii urmatori, în cadrul proiectelor de orientare școlară și profesională.

prof. consilier Oana Ghelețuș

Sociabilitatea și rolul său adaptativ

prof. consilier Oana-Cristina Gheletuş

Oamenii sunt ființe sociale, existența noastră fiind în strânsă dependență de a celorlalți semeni, de-a lungul întregii vieți. Mult timp s-a considerat că această componentă a dezvoltării noastre, cea socială, este rezultatul învățării, însă cercetări mai amănunțite au demonstrat faptul că există premise biologice foarte importante legate de procesul de socializare. În creier au fost descoperite circuite neuronale, care se ocupă exclusiv cu descifrarea comportamentelor celorlalți: identificarea emoțiilor și a intențiilor, interpretarea și reflectarea acestora. Deși uneori suntem tentați să credem că acționăm exclusiv pe cont propriu, în realitate trăim într-o interacțiune permanentă cu cei din jur, ca un imens organism social.

Specialistul în neuroștiințe David Eagleman oferă în cartea sa *Creierul. Povestea noastră*, două exemple care ilustrează foarte bine importanța, pe care oamenii o acordă relațiilor sociale.

Primul exemplu se referă la un experiment realizat în anul 1944 de către psihologii Fritz Heider și Marianne Simmel. Cei doi au realizat un scurtmetraj, care prezenta niște figuri geometrice simple - două triunghiuri și un cerc. În primele momente ale filmului, un triunghi și un cerc se întâlnesc, învârtindu-se unul către altul. La un moment dat, apare un al doilea triunghi, mai mare, care dă la o parte primul triunghi. Imediat, cercul se încadrează într-un dreptunghi, printr-un fel de ușă. Triunghiul mare se încadrează și el în același dreptunghi, iar cercul începe să facă mișcări rapide, părand că vrea să iasă din dreptunghi. Triunghiul mai mic reapare și îi deschide ușa cercului, care iese. Împreună închid ușa dreptunghiului, blocând astfel triunghiul mare în interior. Acesta se lovește de laturile dreptunghiului, în timp ce triunghiul mic și cercul se învârtesc unul în jurul celuilalt, în exterior.

Participanților la experiment li s-a cerut să relateze, ceea ce au văzut în film. Deși erau prezentate, de fapt, doar niște forme geometrice care se mișcau, spectatorii au descris o poveste de dragoste, o urmărire, un conflict și o victorie. Cei doi psihologi au pus în evidență, prin intermediul acestui experiment, tendința oamenilor de a crea povești, de a atribui intenții sociale evenimentelor din mediul înconjurător. Nevoia noastră de sens și semnificație, pentru ceea ce trăim, este atât de puternică, încât orice experiență ia, în mintea noastră, forma unei povești încărcate de motivație și trăiri afective.

Această nevoie de a ne organiza experiențele sub formă de poveste are un rol social foarte important. Mentea noastră funcționează în acest fel, emițând judecăți de valoare asupra a ceea ce ni se întâmplă, asupra comportamentului celorlalți oameni.

Faptul că această abilitate a noastră este înăscută, este demonstrată prin intermediul celui de-al doilea experiment, reluat de către autor după cel al psihologilor Kiley Hamlin, Karen Wynn și Paul Bloom de la Universitatea Yale.

În cadrul acestui experiment, au fost aduși niște bebeluși cu vârste mai mici de un an, pentru a urmări un scurt spectacol de teatru de păpuși. Personajele erau o rață și doi ursuleți de pluș, îmbrăcați diferit. Copiii au stat în brațele părinților și au văzut, în spectacol, cum rața încerca să deschidă o cutie cu jucării. Unul dintre ursuleți a ajutat-o pe rață să deschidă capacul, după care cei doi s-au îmbrățișat. Capacul cutiei a căzut la loc, iar celălalt ursuleț s-a urcat pe capac și nu a lasat-o pe rață să-l deschidă. După încheierea piesei, bebelușilor li s-au adus cei doi ursuleți de pluș, pentru a-și alege unul, ca să se joace cu el. Fără nicio excepție, toți bebelușii au ales ursulețul care ajutase rața. Așadar, deși acești copii aveau o experiență de viață extrem de redusă, aveau instincte sociale pentru a aprecia în cine pot avea încredere. Autorul, David Eagleman, subliniază faptul că, deși relațiile sociale devin mai subtile și mai complexe pe măsură ce ne maturizăm, creierul operează cu informații despre ceilalți încă de la naștere, atât de instinctiv, încât uneori nici măcar nu mai conștientizăm aceste procese.

Cercetările desfășurate până acum în ceea ce privește rolul sociabilității, această trăsătură definitorie a ființei umane, au arătat că aceasta face parte din categoria trebuințelor vitale, programate biologic pentru a ne asigura supraviețuirea. În acest sens, a apărut un domeniu nou de studiu, neuroștiința socială, care își propune să descopere cât mai multe aspecte legate de interacțiunea dintre rețelele neuronale din creier și mediul social.

Bibliografie: David Eagleman, *Creierul. Povestea noastră*, Humanitas, București, 2018

Comoara din Cer

Prof. Ecaterina Rațiu

„Cum se îndură un tată de copiii lui, așa se îndură Domnul de cei ce se tem de El.” (Psalmi 103; 13). Mass-media abundă despre cazuri nefericite, în care unii copii, din păcate, sunt ținta nejustificată a terorii și violenței fizice sau verbale din partea unor părinți inconștienți, a căror vină fundamentală este aceea că nu și-au controlat instinctele, atunci când au decis să alcătuiască un cuplu legal în fața oamenilor și a lui Dumnezeu! Că nu și-au asumat responsabilitatea tuturor sarcinilor, care decurg dintr-un mariaj! Că nu au înțeles faptul că un copil dăruit de Dumnezeu nu trebuie să rămână doar un efect accidental și nesemnificativ al unui act circumstanțial și iresponsabil, de procreare!

„Somnul rațiunii naște monștrii”, doar că, monștrii nu sunt cei care rezultă dintr-o rațiune adormită, ci tocmai aceia care „se odihnesc” în ea. Întotdeauna au existat, mai mult sau mai puțin agresiv, contradicții între generația veche și cea nouă și este firesc să fie astfel, pentru că ori ne place, ori nu, omenirea a progresat din infinitele competiții dintre vechi și nou, dar ale unor competiții constructive între cele două stări, aflate într-o unitate vremelnică. Și pentru că nu împărtășesc proletcultismul, ideea am împrumutat-o din „defuncta” dialectică marxistă. Însă, de aici și până la a-ți batjocori și chinui în bătaia zilnice propriul copil, în a-l umili și mutila pe viață sau, mai rău, a-l omorî în bătaie, este un drum lung.

Astfel de comportamente descalificante pentru statutul de „ființă umană” nu se regăsesc la nicio specie animalieră! A-ți maltrata și a-ți ucide „sângele din sângele tău”, „pașaportul” însuși al continuității tale pe pământ, după ce l-ai ținut în brațe, este cu adevărat incalificabil!

„Mâna care știe să mângâie, știe să și sugrume” – iată o zicere valabilă pentru unii alcătuiitori, doar ai „regului” uman. Mai mult decât atât, unii dintre așa-ziii părinți, recurg la comportamente, care întrec orice imaginație, oricât de debordantă ar fi aceasta, violându-și pruncii și revărsând în timp asupra lor o abjectă teroare sexuală! Este adevărat că, în conștiința de factură suburbană circula ideea că „bătaia este ruptă din rai” și că Dumnezeu „îi bate cu nuiaua pe cei pe care îi iubește”. Cei ce încearcă, să-și scuze astfel comportamentul violent față de propriii copii sunt impardonabil de departe de mesajul biblic al acestor cuvinte. Astfel „nuiaua” care trebuie folosită de părinți pentru a-și disciplina odrasla, nu trebuie înțeleasă „ad-literam”, ci ca o „nuia a certării” (Proverbe : 22 ; 15). De același tip de nuia (a certării – n.n.), vor-

bește și apostolul Pavel, adresându-se celor din Corint, în prima sa epistolă către Corinteni, zicând: „Ce voiți ? Să vin la voi cu nuiaua (a certării – n.n.) sau cu dragoste și cu duhul blândeții?” (1 Corinteni : 4 ; 21).

Același sens educativ și nu coercitiv îl are termenul și în Psalmul 23; 4, unde stă scris: „Toiagul și nuiaua Ta mă vor mângâia” sau în Proverbe 13; 24, unde Solomon, în consens cu semantica logică a exemplificărilor de mai sus, menționează că: „Cine cruță nuiaua (a certării – n.n.), urăște pe fiul său”.

Este dezolant să constatăm că maniera, în care unii (nu le mai spun „părinți”) înțeleg să-și rezolve astfel frustrările, viciile sau neputințele proprii, reprezintă un alt semnal al Sfârșitului profețit biblic. Evanghelistul Matei, într-un fel descumpănitor, dar realist, descrie „marele moment”, afirmând că atunci: „Fratele va da la moarte pe fratele său și tatăl pe copilul său; copii se vor scula împotriva părinților lor și-i vor omorî” (Matei: 10; 21). Și ca o replică parcă la profeția evanghelistului, „apostolul neamurilor” – cum se autointitulează pe bună dreptate, însuși Pavel - spune: „Și voi, părinților, nu întârâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i în mustrarea și învățătura Domnului”. (Efeseni: 6 ; 4); sau tot Pavel îndemna (Coloseni: 3; 21): „Părinților, nu întârâtați pe copiii voștri, ca să nu-și piardă nădejdea”.

În final, voi repuncta dragostea și prețuirea maximă ale însuși Mântuitorului pentru copii, atunci când, certându-și ucenicii, care încercau să-I îndepărteze pe cei mici din preajma Sa crezând că-L deranjează, le-a spus: „Lăsați copiii să vină la Mine și nu-I opriți, căci Împărăția cerurilor este a acelorora ca ei”. (Matei: 19; 14) sau „Adevărat vă spun că, dacă nu vă veți face ca niște copilași, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor. De aceea, oricine se va smeri ca acest copilaș, va fi cel mai mare în Împărăția cerurilor”. (Luca 9; 47, 48)

Iată comoara cea mai de preț pe care Dumnezeu a revărsat-o peste noi, oamenii: COPIII ! Comoara cu care Creatorul ne-a binecuvântat dar, din păcate unii dintre noi, care am fost blagosloviți cu ea, nu știm să o prețuim !

Aceia dintre noi să fie ANATEMA!

Imagine preluată de pe siteul alamy.com

Pleacă Salam, rămân „crenvuștii”!

de Ecaterina Rațiu

În periplurile mele pe la diverse posturi de televiziune – desigur, butonând telecomanda, dau de un evantai extrem de divers de emisiuni cu o mare varietate de subiecte având o largă paletă de mesaje pentru noi, telespectatorii. Însă, pe oricare canal aş poposi, dintre cele româneşti, mă întâlnesc invariabil cu două oferte omniprezente: politica şi manelele. Nu-mi propun, pe moment, să zăbovesc asupra politicii - este deja o temă pe cât de la modă, pe atât de maculată. Dar subiectul „manele şi manelişti” a devenit atât de agresiv în ultimele două decenii încât este imposibil să facem abstracţie de el.

Această intoxicare a urechilor şi a spiritului cu genul mult prea tolerat al muzicăielilor subnutrite, promovat de o largă categorie de nulodocţi, otrăveşte tot mai mult substanţa noastră culturală! Ce este însă mai dramatic e că respectivele scâlbăieli de portativ sunt fredonate de foarte mulţi tineri, pentru care muzica clasică, de pildă, este o necunoscută, cea populară o ruşine iar cea uşoară, vetustă şi decadentă.

Ar trebui să fie un mare semnal de alarmă, un dureros strigăt de disperare în peisajul muzical românesc! Din păcate însă, lăncezim într-o nepermisă şi revoltatoare „silentio stampa” acordând libertate nemărginită campaniei de manelizare dusă cu ostentaţie, ipocrizie şi nonşalanţă de false vipuri microbiene ca: Guţă, Minune, Copilul de aur, Vijelie, Ciorbă, Salam sau alte mezeluri stricate, şi, a apropos de Salam, bine-cunoscutul manelist cu nutriţa de bon-faier şi voce de polizor, celebru de altfel pentru subnutriţiile sale „africănoase”, aşa-zis muzicale şi care contribuie din belşug alături de confrăţii săi la privatizarea şi adormirea limbii române. Deci, apropos de numitul Salam, fanii săi au luat la cunoştinţă cu durere în suflet că va emigra în S.U.A. (noi nu împărtăşim suferinţa provocată de acest „avort spontan” din decorul muzical al naţiunii, fie-ne cu iertare). Oricum, îi dorim „bon-voyage”, să mai emită băţaieli guturale şi pe tărâm american, poate-poate s-o alege mezelul nostru cu o stea pe celebra magistrală a V.I.P –urilor holliwudiene. Oricum noi rămânem cu caserole pline de „crenvuşti” autohtoni, în continuare, „fără-număr, fără-număr”!

De-aş putea le-aş da o bursă,

Să migreze-n Mozambic;

Să danseze cu cămile,

Sau mai simplu, din buric!

Şi-n păduri subtropicale,

Să-şi consume existenţa...

Să se înmulţească-acolo,

După cum le-o fi frecvenţa!

Suntem ceea ce consumăm!!!

„Citiți cu atenție prospectul!”

Prof. Ecaterina Rațiu

Upanișadele? Ramayana și Mahabaratha? Zero!!! Măcar am învățat la școală ce anume înseamnă acestea care, în ultimă instanță, pot fi regăsite în istoria literaturii universale și care țin de o minimă cultură generală. Însă, cele ce urmează cum Doamne să le mai decodifici? Deci, „nota bene” pentru bolnavii de la orașe și sate.

Exemplul 1: „PRONORAN” – „este un agonist dopaminergic a cărui asociere se poate face la inițierea tratamentului cu levodopă sau.... Ulterior. Se utilizează ca tratament adjuvant în claudicația intermitentă din cadrul arteriopatiei obliterante cronice. Medicamentul este asociat cu boala Parkinson. În stadiile avansate ale acestei boli, în timpul creșterii inițiale a dozei de agonist dopaminergic poate apărea dischinezia și risc ul unei tensiuni arteriale ortostatică. Este contraindicată asocierea peribedilului cu antagoniști dopaminergici – neuro-leptice în afara clozapinei și cu antiemetice cu efecte extrapiramidale. Nu utilizați supradozaj, altfel apare efectul emetic și achinezia”.

No, bade Ioane, auzit-ai? Cred că ai priceput tot, tot, tot ce scrie în prospectul pronoranului, pe care dumneata îl folosești pentru că ești vârstnic și ai „deficit patologic cronic cognitiv și neurosenzorial exceptând boala Alzheimer și alte demențe”. Să nu-i iei când mâni căruța cu caii că altfel, Doamne ferește, devii dependent de pronoran și ajungi să te „depenzi” patologic – scrie în prospect – și de jocurile de noroc, creșterea libidoului, modificări de comportament (bieteale iepe, dacă ai!) și hipersexualitate (biata lelea Florica). No, vezi numai’!

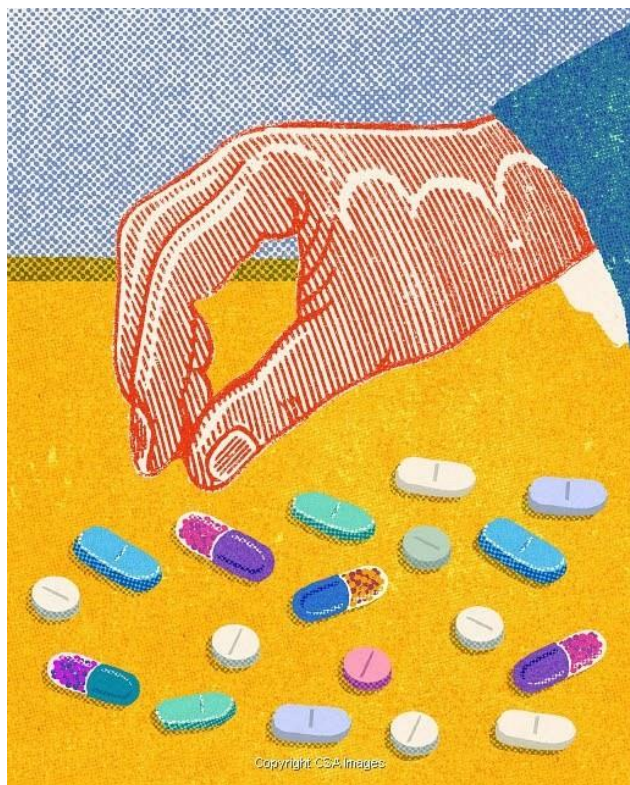
Exemplul 2 – DETRALEX: „face parte din grupa farmaterapeutică a medicației capilarelor bioflavomide. Este indicat în cazul sindromului „picioarelor neli-niștite” – auzi, bade Gheorghe? (vai de cioantele lelii Mărie!) „dar și în tratamentul simptomelor funcționale legate de criza hemoroidală acută”. Deci, bade Gheorghe, dacă nu poți sta pe laiță înseamnă că ai o criză hemoroidală acută sau, după caz, alte tulburări anale. În schimb, poți mâna căruța cu cai pentru că „studiile experimentale la animale nu au demonstrat efecte teratogene”. Lelea Mărie să nu folosească detralex, dacă are copil la țâță, pentru că „în absență privind excreția medicamentului în laptele matern, alăptarea este contraindicată pe durata tratamentului și poate produce insuficiență limfatică”. No, sara bună!

Exemplul 3: MOTILIUM: „conține dopmeridonă care acționează asupra motilității intestinale. Nu-l utilizați dacă, printre altele, aveți și tumoare hipofizală, adică, mai clar, prolactinom sau dacă luați ketocazanol pe cale orală” – he, he, ce-o mai fi și ăsta ? – „sau dacă utilizați alte medicamente pentru infecții fungice”.

Atenție pentru lelea Frosa, dacă-i gravidă, medicamentul ăsta este „o domperidonă care, într-o cantitate mică de substanță activă, se excretă în laptele matern!” Ca reacții adverse amintim, pe înțelesul tuturor, „concentrații crescute de prolactină în sânge, galactoree, amenoree. Nu utilizați motilium după data de expirare înscrisă pe blister!” Doamne-ajută! No, dragi bolnavi de la orașe și sate, după atâta tratament oligomacroendosinergologic, vă recomand călduros.

Exemplul 4: SUPOZITOARE CU GLICERINĂ: „conțin glicerol 1,405 gr. Și excipienți. Se folosesc pentru ușurarea defecației, fisuri anale, rectite sau înaintea rectoscopiei. Se administrează intrarectal și, foarte rar, pot provoca iritații anale”. În caz de urgență, se poate utiliza tradiționala vaze-lină!” Sănătate multă! Upanișadele? Ramayana și Mahabaratha? ZERO!!! Culese din prospectele aflate în cutiile de medicamente destinate publicului omogen și bolnav care „citește cu atenție prospectul!”

Dacă aș fi avut o floare pentru fiecare moment în care m-am gândit la tine de când ai plecat, aș putea să mă plimb prin propria mea grădină pentru totdeauna.
Mi-e atât de dor de tine, că aș renunța la toate florile din lume doar să mai fiu o zi cu tine.
Te voi iubi mereu "sorucu" mea dragă.
În amintirea ta !
Mulțumesc revistei școlii mele, care-mi oferă ocazia să-ți aduc un omagiu, la fiecare ediție.
prof. Simona Rațiu

Imagine preluată de pe siteul csaimages.com

Ilustrație: Falub Alina, clasa a XI-a A

Ziua siguranței pe Internet

Prof. Solomean Alice

Pentru a atrage atenția asupra faptului că INTERNETUL este o lume a culorilor și a umbrelor, a vizibilului și invizibilului, sigur, dar și periculos, pentru a face din Internet

un loc mai sigur și mai bun pentru copii și tineri, ZIUA SIGURANȚEI PE INTERNET este sărbătorită în fiecare an.

Ziua Internațională a Siguranței pe internet este un eveniment marcat, la nivel global, în aproximativ 200 de state și a ajuns în acest an la cea de-a 21 ediție. În acest context, la liceul nostru s-a desfășurat o activitate de informare, și sensibilizare, destinată creșterii gradului de conștientizare al vulnerabilităților din mediul online, pe fondul dezvoltării semnificative a activităților pe internet. Scopul activității a fost promovarea utilizării într-un mod mai sigur și responsabil a tehnologiei on-line și a telefoanelor mobile, mai ales de către copii și adolescenți, precum și educarea acestora asupra pericolelor navigării nesupravegheate pe Internet.

La eveniment au participat aproximativ 60 de elevi din clasele a IX-a A, a IX-a C, respective a X-a A. De asemenea, ne-am bucurat de prezenta domnului agent principal Alin Câmpan, reprezentant din partea Poliției Dej, care a prezentat elevilor principalele riscuri, pe care le implică folosirea mediului online și modalitățile de prevenire și evitare a acestora. La activitate au participat prof. Solomean Alice, prof. Pop Alina, prof. Solomean Ovidiu și doamna psiholog Gheletuș Oana.

După vizionarea materialului PPT, s-au purtat discuții legate de oportunitățile utilizării Internetului, cât și riscurile asociate lui, pornind de la premisa că tehnologiile digitale pot reprezenta un mediu de lucru excelent, ce permite găsirea unor informații, socializarea, învățarea, dar și joaca. În același timp, au apărut și avertismente referitoare la faptul, că multe instrumente și servicii online nu sunt concepute întotdeauna adecvat având în vedere interesul superior al copiilor și tinerilor. Copiii și adolescenții sunt printre cei mai mari consumatori de internet, chat online sau messenger. Însă, în afara informațiilor interesante și a multitudinii de jocuri, internetul este plin și de informații inadecvate și de pericole, pentru că „nu tot ce vezi sau citești pe Internet este adevărat”.

CONECTEAZĂ-TE ■

REFLECTĂ ■ ■ ■ ■ ■

PROTEJEAZĂ-TE ■

Februarie 2024 / Ziua Siguranței pe Internet

Uneori, copiii și tinerii pot fi expuși intențiilor răuvoitoare ale unor persoane, una dintre cele mai mari primejdii la care se expun când accesează Internetul în lipsa părinților fiind hărțuirea online. Pentru a fi în siguranță pe internet, domnul polițist a recomandat elevilor:

- Să stabilească parole sigure al conturilor, pe care le utilizează și să nu le divulge altor persoane!
- Să fie prudenți cu persoanele, pe care le-au cunoscut în mediul online, deoarece nu tot ceea ce citesc sau văd pe internet este real!
- Să nu divulge străinilor adresa de domiciliu sau datele personale!
- Să nu trimită fotografii personale sau cu membrii familiei, persoanelor pe care nu le cunosc!
- Să discute cu părinții sau cu cineva apropiat dacă observă ceva neobișnuit în activitatea din mediul online.

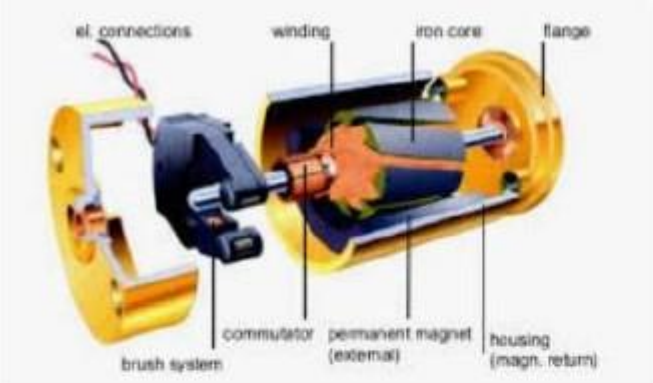
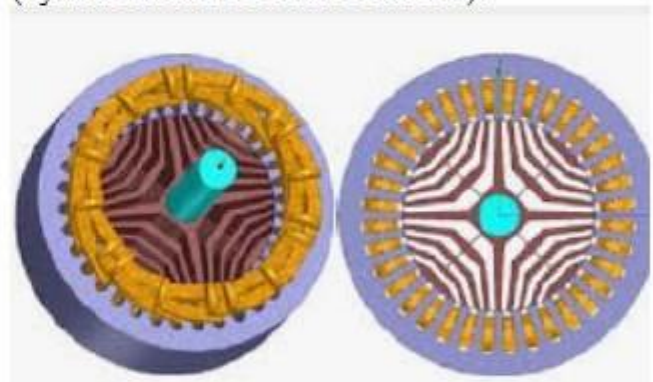
În final putem concluziona că această zi și-a dorit să crească gradul de conștientizare pentru un Internet mai bun și mai sigur, în care tehnologia este folosită nu doar în condiții de siguranță, ci și într-un mod responsabil, critic și creativ.

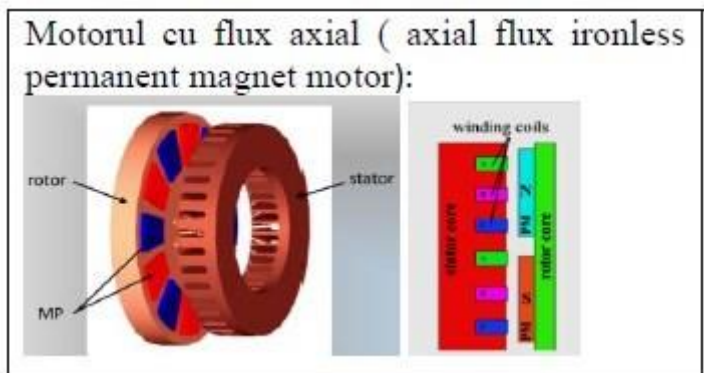

Tipuri de motoare utilizate pentru acționarea vehiculelor electrice

Prof. ing. Gabriela Sigartău

În numărul precedent am prezentat un scurt istoric al mașinilor electrice. Cum funcționează ele de fapt? Cum sunt propulsate? La aceste întrebări voi încerca să răspund în cele ce urmează. Vehiculele electrice sunt echipate cu unul sau mai multe motoare electrice alimentate de la o baterie de litiu. Principalele tipuri de motoare utilizate pentru acționarea acestor vehicule sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Motorul de curent continuu cu excitație serie (brushed DC motor): 	Motorul sincron cu magneți permanenți (permanent magnet synchronous motor):
Motorul de curent continuu fără perii (brushless DC motor): 	Motorul sincron cu reluctanță variabilă (synchronous reluctance motor):
Motorul de inducție – motorul asincron (induction motor): 	Motorul sincron cu reluctanță comutată (switched reluctance motor):

Tipurile de motoare utilizate pentru vehiculele electrice depind de puterea necesară, de tipul de vehicul dorit (cu 2, 3 sau 4 roți) dar și de tehnologie. Dintre motoarele prezentate mai sus, cele clasice de curent continuu sunt mai rar folosite datorită faptului că întreținerea acestora este costisitoare din cauza periilor și a comutatorului.

Motoarele de curent continuu fără perii au o eficiență mai mare, până la 96% și sunt potrivite pentru densitate mare de putere. Principalul lor dezavantaj îl reprezintă costul ridicat din cauza magneților permanenți dar și zgomotul ridicat. Rotorul acestui tip de motor se conectează direct la roata vehiculului, varianta constructivă cu rotor exterior fiind preferată de către constructorii de automobile deoarece nu necesită spațiu special pentru montarea motorului.

Motoarele sincrone cu magneți permanenți au caracteristicile potrivite pentru tracțiune, putere specifică mare și eficiență foarte mare, de până la 98%, dar sunt mai scumpe din cauza magneților permanenți. Motoarele cu reluctanță comutată și magneți permanenți împreună cu motoarele sincrone cu magneți permanenți sunt printre cele mai bune motoare de pe piață pentru tracțiune electrică. Magneții permanenți fac ca motorul să se comporte bine la viteze mici cu cuplu mare, permițând o pornire bună și din rampă. La viteze mari, câmpul magnetic al magneților permanenți devine neglijabil, iar motorul funcționează ca un motor cu reluctanță variabilă.

Motorul cu inducție se utilizează de asemenea pe scară largă datorită faptului că are un cost redus, este robust și are eficiență. Totuși, principalul său dezavantaj este controlul oarecum complicat, o greutate specifică mare și randament mai scăzut față de motoarele cu magneți permanenți.

Motorul cu magnet permanent este întâlnit la o gamă largă de producători precum: Tesla Model 3 și Tesla Model Y; BMW i3 și BMW iX3; Nissan Leaf; Grupul Volkswagen: Volkswagen ID.3 și ID.4, Audi e-tron și Porsche Taycan; Grupul Hyundai/Kia: Hyundai Kona Electric și Kia Soul EV; Ford Mustang Mach-E și Ford F-150 Lightning; General Motors: Chevrolet Bolt EV și GMC Hummer EV; Mercedes-Benz EQC și Mercedes-Benz EQS; Jaguar I-PACE; Rivian R1T și Rivian R1S Lucid Motors: Lucid Air.

Motorul cu inducție este folosit de următoarele mărci de autovehicule electrice: Tesla Model S și Tesla Model X; Honda e; Peugeot e-208; Renault Zoe și Renault Twingo Electric; de asemenea de Mitsubishi i-MiEV; Kia Niro EV;

Motoarele cu reluctanță variabilă și reluctanță comutată sunt exploatate de către compania chineză NIO, modelul NIO ES8 fiind un SUV electric cu 7 locuri, care utilizează un motor cu reluctanță comutată.

Detaliu icoana „Dumnezeu, Arhitectul lumii”

ster, Max Planck, Werner Heisenberg, Erwin Schrodinger, Paul Dirac, John Dalton, Michael Faraday, Blaise Pascal, Clerk Maxwell, Louis Pasteur, Matthew Maury, William Thomson (Lord Kelvin), Nicolae C. Paulescu și mulți alții, au pus bazele științelor, care se studiază în epoca noastră. Dotați cu inteligență liberă n-au fost complexați de existența lui Dumnezeu, ba chiar au afirmat-o în mod categoric ca factor determinant al ordinii și organizării micro și macrocosmosului.

Albert Einstein, cel care a descoperit relativitatea, nu a fost singurul mare om de știință care a văzut o legătură între legile naturii și Mentea lui Dumnezeu (Inteligența Creatoare). Precursorii fizicii cuantice, a doua mare descoperire științifică din epoca modernă, Max Planck, Werner Heisenberg, Erwin Schrodinger și Paul Dirac, cu toții au făcut afirmații similare dintre care voi reda câteva mai jos.

Max Planck, care a introdus pentru prima dată ipoteza cuantică, a susținut fără echivoc că știința completează religia afirmând: „Nu poate exista niciodată o opoziție reală între religie și știință, deoarece una o completează pe cealaltă”.

Werner Heisenberg, celebru pentru principiul incertitudinii și mecanica matricială, spunea: „De-a lungul vieții mele am fost obligat în mod repetat să meditez la relația dintre aceste două domenii de gândire (știință și religie), fiindcă niciodată nu m-am îndoit de realita-

Știința în sine, exclusiv prin forțele proprii, nu poate furniza un argument pentru existența lui Dumnezeu. Însă cele trei categorii – legile naturii, viața cu organizarea sa teleologică și existența Universului – pot fi explicate în lumina unei Inteligențe care explică atât propria sa existență, cât și a lumii. O astfel de descoperire a Divinității nu are loc prin experimente și ecuații, ci prin înțelegerea structurilor pe care acestea le dezvăluie și le prezintă.

Oameni de știință ca Johann Kepler, Isaac Newton, Albert Einstein, Carolus Linnaeus, John Ray, Robert Boyle, David Brew-

tea spre care indică”. Cu altă ocazie, el spunea: „ *Wolfgang (Pauli) m-a întrebat cam pe neașteptate: Crezi într-un Dumnezeu personal? Aș putea să reformulez întrebarea? am răspuns. Personal, aș prefera următoarea formulare: Poți tu sau oricine altcineva ajunge la ordinea centrală a lucrurilor sau evenimentelor, a căror existență se află dincolo de orice îndoială, la fel de direct cum poți atinge sufletul altei ființe omenești. Folosesc în mod deliberat termenul „suflet”, ca să nu fiu înțeles greșit. Dacă formulezi întrebarea în acest fel, aș spune da. Dacă forța magnetică ce ghidează această busolă – și ce altceva a fost sursa centrală? – ar fi vreodată distrusă, omenirii i s-ar putea întâmpla lucruri îngrozitoare, mult mai îngrozitoare decât lagărele de concentrare și bombele atomice”.*

Un alt pionier al fizicii cuantice, **Erwin Schrodinger**, care a elaborat mecanica ondulatorie, afirma: „ *Imaginea științifică a lumii înconjurătoare este foarte deficitară. Îmi oferă o mulțime de informații faptice, așază întreaga noastră experiență într-o ordine magnific consecventă, dar este înfiorător de tăcută în ce privește tot ce se află aproape de inima noastră și care este cu adevărat important pentru noi. Nu poate spune nimic despre senzația noastră legată de roșu și albastru, amar sau dulce, sentimentele de bucurie sau tristețe. Nu se știe nimic despre frumusețe sau urâtenie, bine sau rău, Dumnezeu și veșnicie. Știința pretinde uneori că răspunde la întrebările din aceste domenii, dar răspunsurile sunt deseori atât de stupide, încât nu suntem dispuși să le luăm în serios.*

Știința este, de asemenea, reticentă, când vine vorba de întrebarea despre marea Unitate din care și noi cumva facem parte și cărei îi aparținem. Numele cel mai popular pentru aceasta în vremurile noastre este Dumnezeu cu ”D” mare. Știința este de obicei catalogată drept atee. După ce am spus mai devreme, nu este de mirare. Dacă imaginea științifică a lumii nu conține frumusețe, plăcere, tristețe, dacă personalitatea este scoasă afară într-un acord tacit, cum ar putea să conțină cea mai sublimă idee care se prezintă minții omenești?”

Paul Dirac care i-a completat pe Heisenberg și Schrodinger printr-o a treia formulare a teoriei cuantice a remarcat că „*Dumnezeu este un matematician la un nivel foarte înalt și S-a folosit de matematicile avansate când a construit Universul*”.

În discursul său la decernarea premiului Templeton, **Paul Davies** subliniază că „*știința poate înainta numai dacă omul de știință adoptă o concepție teologică despre lume și viață*”. Nimeni nu se întreabă de unde provin legile fizicii, însă „*chiar și cel mai ateu savant acceptă ca pe un act de credință existența unei naturi supusă legilor, care este cel puțin parțial comprehensibilă pentru noi*”. Davies respinge două concepții greșite. El spune că ideea, potrivit căreia o teorie unificatoare generală (o teorie a tuturor lucrurilor) ar demonstra că aceasta este singura lume consistent logică poate fi „*demonstrată ca fiind greșită*”, deoarece nu există deloc nicio dovadă, că universul este necesar din punct de vedere logic și, de fapt, este posibil să ne imaginăm universuri alternative, care sunt consistente din punct de vedere logic. În al doilea rând, spune el, este „*o absurditate crasă*” să presupui că legile fizicii sunt legile noastre și nu ale naturii. Fizicienii nu vor crede că legea gravitației a lui Newton este o creație culturală. Davies susține că legile fizicii „*există cu adevărat*”, iar sarcina oamenilor de știință este să le descopere, nu să le inventeze.

Davies atrage atenția asupra faptului că legile naturii, care se află la baza unui fenomen nu pot fi deduse prin observația directă, ci sunt extrase prin experimente și teorie matematică. Legile sunt scrise într-un cod cosmic, pe care savanții trebuie să-l descifreze pentru a revela mesajul care este „*mesajul naturii, mesajul lui Dumnezeu, dacă vreți, dar nu mesajul nostru*”.

În **Biblie** se spune că „*cerurile spun slava lui Dumnezeu iar facerea mâinilor lui o vestește tăria*”(Psalm 18,1), dar oare chiar așa să fie? Cerurile să vorbească despre Dumnezeu? Da! În sistemul nostru planetar se cunosc, până acum, un astru central, Soarele, 8 planete mari, 56 de sateliți naturali ai acestor planete, peste 1800 planete mici sau asteroizi, peste 630 de comete și materie interplanetară. Sistemul solar face parte din Galaxia Calea Lactee, fiind un braț exterior, numit Brațul Orion și se deplasează cu o viteză de 220 km/s pe o orbită, aflată la 25.000-28.000 de ani lumină de centrul galaxiei, cu o perioadă de revoluție de 225-250 milioane de ani. Patru planete: Mercur, Venus, Terra și Marte sunt considerate planete terestre, deoarece au proprietăți analoge cu cele ale Pământului, iar Jupiter, Saturn, Uranus și Neptun sunt planete gigantice.

Pentru a evidenția raționamentul normal al imposibilității de a da valori calitative hazardului, să ne amintim câteva din legile ce guvernează sistemul nostru solar:

1) Legile lui Kepler:

- Fiecare planetă descrie o elipsă, Soarele ocupând unul din focare;
- Raza vectoare pornind de la Soare la planetă descrie arii egale în timpuri egale;
- Pătratul perioadelor siderale de revoluție sunt proporționale cu cuburile semiaxelor mari ale orbitelor lor.

2) Legea atracției universale – în sistemul solar Soarele atrage planetele cu o forță proporțională cu masele lor și invers proporțională cu pătratul distanțelor de la Soare.

- Vitezele de revoluție ale corpurilor cerești mai mari decât cele cunoscute le-ar scoate din gravitația Soarelui și le-ar arunca în afara sistemului planetar.
- Viteza de rotație a Pământului în jurul axei sale, nu este întâmplătoare, a fost premeditată de o Inteligență Creatoare și, în funcție de greutatea atmosferei (o viteză de rotație mai mare ar fi mărit frecvența uraganelor devastatoare încât viața n-ar fi fost posibilă; o viteză mai mică ar fi condus la un ciclu lent de circulație a curenților de aer, ce ar fi îngreunat dezvoltarea normală a vieții).
- Distanța de la Pământ la Soare a fost premeditată de o Inteligență Creatoare în funcție de masa, viteza de rotație în jurul axei și viteza de revoluție a Terrei, în funcție de grosimea, densitatea, compoziția de gaze, presiunea și așezarea straturilor gazoase ce alcătuiesc atmosfera și este de cca. 150 milioane km.
- Fiecare planetă are o structură proprie și o atmosferă unică, deci planetele au fost create și nu au apărut întâmplător pe firmamentul ceresc, nu au aceeași origine cosmologică.
- Șapte din cele nouă planete cunoscute au sateliți naturali, iar cei mai mulți se rotesc în jurul acestora în același sens cu cel al mișcării de revoluție a planetelor. Aceste legi par aproape

Imagine preluată de pe siteul freepic.com

proiectate – fin reglate, așa încât viața și conștiința să poată apărea.

În cartea sa, *Infinite Minds* (Minți infinite), **John Leslie**, un teoretician antropoc de frunte, susține că reglajul fin al Universului este cel mai bine explicat de proiectul divin. Autorul afirmă că este impresionat nu de argumentele particulare ale cazurilor de reglaj fin, ci de faptul că aceste argumente există într-o asemenea abundență. „Dacă, în consecință, au existat aspecte, care au părut foarte norocoase

în modul în care a lucrat natura și, de asemenea, complet fundamentale, atunci acestea ar putea fi considerate la fel de bine drept dovezi, care să favorizeze într-un mod special credința în Dumnezeu”.

Oamenii de știință care ne îndreaptă privirile spre Mintea lui Dumnezeu nu elaborează doar o serie de argumente sau un proces de raționare silogistică. Dimpotrivă, propun o viziune a realității, care izvorăște din inima conceptuală a științei moderne și care se impune singură minții raționale.

Dacă universul îl ajută pe om să-l cunoască pe Dumnezeu, este evident că insuficiența datelor despre Univers poate conduce pe om la ateism, sau îl poate menține în ateism. Pentru a admite rațional existența lui Dumnezeu nu este suficientă strângerea unor informații despre Univers. Este necesară prelucrarea corectă a acestor informații: „Puțină știință îndepărtează de Dumnezeu, multă știință apropie de Dumnezeu” (Francis Bacon).

Bibliografie :

Monah SERGHIE, *Sfânta Treime – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh - cauza cauzelor pozitive*, Ed. Egumenița, Galați, 2013

FLEW, Anthony, *Există Dumnezeu*, Ed. Cartea Creștină, Oradea, 2014

VLĂDUCĂ, Ion, *Elemente de apologetică ortodoxă*, Ed. Bizantină, București, 1998

JAMMER, Max, *Einstein and Religion*, Princeton University Press, Princeton, 1999

SCHRODINGER, Erwin, *My view of the world*, Cambridge University Press, Cambridge, 1964

Cultul eroilor

Prof Hruban Dorin

Din cele mai vechi timpuri ale istoriei, unii oameni sau anumite personalități, ce au deținut un rol important în comunitate, au primit drept răsplată dreptul de a rămâne pentru veșnicie în memoria colectivă sub numele de eroi.

În România ziua de 13 iunie este dedicată acelor femei sau bărbați, care prin exemplul lor sau jertfa de sine au contribuit la binele națiunii române. Spre cinstea și nemurirea lor, comunitatea le-a închinat cântece de slavă, le-a ridicat monumente sau mausolee. Putem aminti astfel personalități istorice precum Decembal, Mircea cel Bătrân, Ștefan cel Mare. Mihai Viteazul, Ecaterina Teodorescu eroina primului război mondial sau regina Maria, alături de martirii, ce au suferit pentru dreptate în închisorile politice. Nu putem să ometem eroii căzuți pe câmpurile de luptă din cele două războaie mondiale, fără de a căror jertfă România de astăzi nu ar fi existat.

Sursă de manipulare pentru politicieni sau regimuri nedemocratice, cultul eroilor a fost o modalitate de a impune o anumită conduită maselor populare de către cei aflați la conducerea statului din interese politice, ulterior această formă de exprimare a stimei pentru sacrificiul suprem a eroilor transformându-se în infamul cult al personalității conducătorului. Dincolo de interpretările ideologice sau politice rămâne însă o lecție, pe care mai tot timpul evităm să ne-o însușim și anume faptul că „FĂRĂ SACRIFICII NIMIC NU SE POATE REALIZA”.

Foto: Dej, Monumentul Eroilor, Cimitirul Mare

De prin teste adunate...

Prof Hruban Dorin

Continuând tradiția cu alte „minunății” din testele elevilor, să ne delectăm cu noi mostre de incalificabilă ingeniozitate după cum urmează:

- Umanismul studiază ce fac oamenii și ce au mai făcut până acum.
- În primul război mondial românii s-au bătut tot cu români, pentru că nu au știut cum să se unească împreună.
- Cruciadele au fost niște lupte împotriva crucii.
- În cruciada timpurie niște copii au mers să lupte cu musulmanii, dar le-o mers tare rău, au fost făcuți sclavi, iar apoi omorâți.
- În Anglia, Henric a omorât o grămadă de neveste și fomei, multe care erau și amante.
- Evreii au fost omorâți rău în Holocaust, apoi au fost duși în lagăre nemțești.
- Antonescu a trimis mulți țigani în Transnistria, unde pe drum au murit cai mulți și țiganii nu au mai ajuns, pentru că au murit și ei.

„Brâncuși, Zbor” desen de Stână Artur Codin, clasa a XI-a A

Editorial	3
Întinde mâna, vreau să mă cunoști!	4-5
Erasmus Grecia 2024	6-7
Cum a fost în mobilitatea Erasmus+	8-9
Coafuri Fantezie	10-11
Zâmbetul în istoria artelor plastice	12-13
O carieră de succes	14-15
Sociabilitatea și rolul său adaptativ	16-17
Comoara din Cer	18
Pleacă Salam, rămân „crenvuștii”!	19
Citiți cu atenție prospectul!	20-21
Ziua siguranței pe internet	22-23
Tipuri de motoare pentru vehicule electrice	24-25
Știința și Dumnezeu	26-29
Cultul eroilor	30
De prin teste adunate...	31
Expresii plastice	32
Cuprins	33

„UNIVERSUL MEU” /ISSN 1844-2951

Nr.4 / Serie nouă / Apare semestrial / Primăvară - Vară 2024

Publicație editată de Liceul Tehnologic „Someș” Dej

Adresa: 405200 Dej, Str. Mărășești 20, Jud. Cluj

Tel: 0264 215114

Email: revistaltsomesdej@gmail.com

Director: prof. Laura Lascău

Colectivul de redacție:

Consilier educativ: prof. Flavia Rus

Redactor șef: Ștefan Nagy

Redactori: Andacs Alex, Alexandra Rus,

Codin Stîină, Diana Tăușan, Tăușan Ionuț cls. a XI-a A,

Denisa Cristurean, Ainhoa Ramirez,

Paul Schuller, Roxana Pîglișan, cls. a IX-a B

Secretar de redacție: Andacs Alex

Concepție machetare și grafic design: inf.Toma Liliana, prof. Loredana Tomșa

Ilustrații realizate de elevii participanți la Parteneriatul „CAM”,

Parteneriat realizat cu cercul de pictură de la Palatul Copiilor Cluj,

Structura Dej, Prof. îndrumător Loredana Tomșa

Profesori colaboratori:

Alice Solomean, Dorin Hruban, Ilieș Dana

Oana-Cristina Gheletuș, Simona Rațiu

Gabriela Sigartău, Schmotzer Viorica

Daniel Dascălu, Alina Pop

Corectură: Pop Florentina-Cecilia

Coperta: Proiect „CAM” – Creativitate în Artă și Meserie

Imagini din arhiva liceului

Universul meu

REVISTA LICEULUI TEHNOLOGIC SOMEȘ DEJ

Liceul Tehnologic Someș Dej

Strada Mărășești 20, 405200 Dej, Cluj

Contact secretariat: 0264 215 114

<http://liceulsomesdej.ro>